

GELIEVE DE WERKEN VAN HET FIRMAMENT TE BETREDEN (11 september 2009)

In gesprek met figurentheatermaker Onny Huisink (Speeltheater Holland)

Hoe ben je bij figurentheater terecht gekomen?

Toen ik nog jonger was, had ik zo'n jongetje in zo'n jasje willen zijn, dat vond ik ook wel mooi. Later heb ik ook wel eens danseresjes gezien in een achtergrondkoortje, en die vond ik zo verschrikkelijk goed eruit zien. Zo'n danseresje had ik ook wel willen zijn. Zo had ik wel heel veel wensen eigenlijk, maar het had wel altijd te maken met belangstelling van anderen. Het had ook altijd te maken met een soort wereld die iets anders was dan de wereld van de goede middenstanders. (Ik kwam uit een middenstandsgesin). Als het dat burgerlijke maar kon ontvluchten, dat vond ik leuk. Dit kon ik natuurlijk op een fantastische manier kwijt in die eigen wereld die ik kon creëren met poppen. Zo kan je een geweldige vlucht maken los van het alledaagse, wat ik ontzettend saai en grijs vond.

We hebben het er daarstraks met Simon al over gehad: mensen associëren poppentheater vooral met kindertheater. U werkt heel veel voor en met kinderen. Waarom doet u dat zo graag?

Omdat ik ze in eerste instantie veel aardiger vind dan volwassenen. Ik vind het ook een directer publiek. Ik voel me er meer vertrouwd mee. Gek genoeg denk ik er eigenlijk nooit zo over na, maar speel ik toch maar steeds voor en met kinderen. We zijn een gesubsidieerd gezelschap dat niet beperkt is in die zin dat we alleen voor kinderen moeten werken, dus het is een artistieke keuze. Ik denk dat het iets te maken heeft met wat ik wil vertellen aan kinderen.

We zitten hier in een theaterzaaltje. Ik kan me al onmiddellijk voorstellen dat je hier heel moeilijk kinderen kunt boeien. De zetels zijn te groot, ze vallen er tussen, ...

Ja, dat is rampzalig. Het is verschrikkelijk inderdaad. Als je kijkt naar de theaterzalen, die zijn inderdaad gebouwd voor volwassenen. Nou vind ik dit nog een schouwburg. Als ik hier als kind was binnengekomen dan miste ik wel de kroonluchter denk ik, want die is vervangen door die lampjes, maar die balkonnetjes, die versieringen, als kind vond ik dat geweldig. Dat vond ik echt fantastisch, naar zo'n schitterende bonbonnière gaan. Ik vond het verschrikkelijk mooi. Maar die kinderen gaan dan op zo'n stoel zitten, en die klappen naar achteren. De kinderen zijn te klein en worden dan op kussentjes gezet, die vallen er weer af, ... Soms wordt zo'n schouwburgzaal of cultureel centrum er echt ingestouwd. En in België heb je van die grote grijze blokkendozen, en dan moet je in zo'n zaal een soort intimiteit met de kinderen proberen te krijgen, terwijl dat gebouw alleen maar zegt 'afstand, afstand'. Terwijl kinderen daar voor het eerst binnen komen gewandeld, verdwaald raken, op die harde stoeltjes moeten zitten. Het is zo lelijk allemaal. En dan moet je daar een sfeer maken samen met die kinderen. Dan moet je een mooie voorstelling maken en de kinderen inderdaad grijpen. En heel vaak lukt dat godzijdank wel, want dan is de voorstelling afgelopen en dan denk ik 'hup, daar gaan ze weer'. De voorstelling is weer afgelopen, er staat daar al iemand en ze moeten in die rij, hup, bus in: weg illusie, pok, kapot. Wat dat betreft vind ik dat de huizen waar heel veel voorstellingen voor kinderen gespeeld worden, en met name voor jonge kinderen, ik vind niet dat we dat over het algemeen goed doen. Ik vind dat de architecten daar ook heel erg slecht rekening mee houden.

Daarenboven wonen wij dan nog eens in Vlaanderen, waar een oud omroeper steenrijk is geworden met een pop van een hond..

Ha, die. Dat je daar met mij over begint! Ken je mij?

Ik wou uw afschuw horen..

Kijk, ik ben gek op België hoor, anders durf ik hier niet te zitten, anders was ik niet gekomen. Je hebt een paar dingen in dit land die zo godsgruwelijk lelijk zijn, schandalig dat het gemaakt wordt. Als je denkt aan die twee ontzettend vieze mannetjes met die grijze baardjes, die infantiele “kabouter Ploppertjes”, die de hele wereld over hebben, die geld verdienen met wansmaak terwijl er de meest mooie voorstellingen gemaakt worden. Ik vind dat dat verboden moet worden, dat het gewoon niet in de schouwburg mag. Ik vind dat het in iedere schouwburg die geld krijgt om iets te programmeren voor kinderen, ook in Nederland, moet verboden worden. Tegen kinderen zeg je ook niet ‘eet iedere dag vijf hamburgers’, zo kun je ook niet zeggen ‘kijk naar kabouter Plop’. Het is gewoon te gruwelijk voor woorden, te infantiel, het is achterlijk, het getuigt van slechte smaak. Het is de commercie die geld ziet in kindertheater. Wij zijn nu dertig jaar bezig. Ik geloof in voorstellingen, ik geloof in schoonheid en ik denk dat er voorstellingen gemaakt moeten worden voor kinderen op z’n minst als het gepaard gaat met enige liefde en als het gepaard gaat met liefde voor je vak en voor het publiek. En dit terwijl ik ook heel veel kinderen helemaal niet zo lief vind, het zijn ook nog mensen. Dat is de ellende weer, maar dat is nu eenmaal zo.

Dan is er ook nog dat programma met die hond. Ik weet precies wat je bedoelt. Met zo’n soort stem (doet een schelle stem na). Als dat poppentheater is, hou er dan maar mee op. Daar wordt poppentheater natuurlijk heel vaak mee geassocieerd en dat is heel erg jammer. Want ik denk dat er hele mooie poëtische voorstellingen gemaakt worden. Ik dat er heel veel voorstellingen gemaakt kunnen worden met poppen die een enorme zeggingskracht kunnen hebben die vaak veel sterker is dan alleen met mensen. Je zag nu een fragment uit ‘Hond in de nacht’. - Sorry hoor, daarna meteen dat filmpje van Pierrot, dat was een beetje een rare overgang, een beetje een rare collage, die twee verschillende sferen.- Dus dan zie je daar een pop en die is autistisch. Die pop wordt gespeeld door drie personages. Die pop wordt stem gegeven door die vader en die moeder en hij is vrij abstract van vorm. Die pop vertegenwoordigt daar een wereld en een soort eenzaamheid, juist omdat het een pop is, waardoor die ouders en dat kind eigenlijk nog onbereikbaar worden voor elkaar, waardoor die wereld nog meer verschillend is van elkaar, waardoor dat contact nog moeilijker is. Ik denk dat je met een pop zo’n verhaal eigenlijk nog beter kan vertellen. De onmacht en de eenzaamheid, en zelfs de stem die hij krijgt, die ook nog gegeven moet worden door die vader en die moeder, die dubbele gelaagdheid. Als je op een dergelijke manier zoekt waarom je met die poppen speelt, dat is wat wij heel erg voldoen met speeltheater. Dit was dan een voorstelling die ging over het oplossen van een moord op een hond door een autistische jongen. Dat is een geweldig boek van Marc Haddon, dat moeten jullie echt lezen als jullie er tijd voor hebben. Het is een prachtig boek. We mogen het helaas niet verder spelen want Brad Pitt heeft de rechten opgekocht en het wordt nu een film in Amerika. Dus we kunnen het helaas niet meer spelen, wat ik jammer vind, want ik had het graag in reprise willen brengen.

Poppenspel wordt vaak geassocieerd met ‘leuk’ of ‘kinderfeestje’, wat ik je ook eerder hoorde vertellen, of met ‘lief sprookje’. En ‘lief sprookje’ kan prachtig zijn hoor, dat kan ook heel erg mooi zijn. Maar je kan ook serieuze thema’s aanpakken, waarvan je zegt ‘ik wil iets vertellen’. Soms heb ik nog de illusie dat ik iets vertel en dan denk ik ‘waarom gebruik je die pop?’, ‘waarom gebruik je dat mens?’ en ‘waarom gebruik je speciaal die thematiek en hoe verhoudt zich dat tot elkaar?’. Hoe kan het een het andere versterken in plaats van ‘we gaan het nu maar met poppen doen, want ik hou van poppen’? Zo denk ik helemaal.

Vind je makkelijk acteurs die zich graag op de achtergrond , soms zelfs figuurlijk, stellen om die pop naar de voorgrond te brengen?

Nee, dat vind ik soms wel moeilijk, maar dat vinden vooral die acteurs heel moeilijk. Ik werk heel graag met acteurs, omdat ik ook met stem, tekst en tekstinterpretatie te maken heb, en dat vind ik zeker zo belangrijk. Ook het meedingen, meedenken, thematisch meedenken van zo’n voorstelling, is voor mij heel belangrijk. Als ik iets ga maken, dat ik iets terugkrijg. Ik heb altijd acteurs die daarvoor kiezen, die dat leuk vinden om een keer te proberen, soms twee keer, soms komen ze drie keer. Maar ze zijn natuurlijk wel opgeleid als acteur. Ze zijn opgeleid dat zij het moeten doen. Dat lichaam van die acteur, hun aanwezigheid, zij staan er, zij moeten het doen. En dan opeens moet je een soort bijna tweede viool spelen. Op het

moment dat ze dat gevoel niet meer hebben, dan gaat het goed. Op het moment dat ze het gevoel hebben dat ze die energie die ze hebben in die pop kunnen leggen, dat ze de concentratie in die pop kunnen leggen en dat ze zichzelf kunnen vergeten, dan ga ik ze heel mooi vinden. En ik zoek wel altijd naar een vorm waarin dat samenvalt. Dus mijn poppenspelers, eigenlijk zie je ze altijd wel omdat ik eigenlijk soms ook weer dol op mensen ben. En heel vaak hebben die mensen iets wat die pop heeft. Soms is die acteur een uitvergroting van die pop, of soms vergroot ik een emotie van een pop uit door een acteur, door het nog groter te spelen. Dat ga ik zo in die workshop ook een beetje proberen te laten zien.

We hadden het daarstraks al over het bewaren van het materiële erfgoed. Heb jij een soort van garage nu, waar je al je poppen in bewaard?

Jaja. We hebben er in het verleden veel weg moeten gooien.

Waarom?

Geldgebrek en ruimtegebrek. We hadden zo waanzinnig veel, maar dat kreeg wel op een hele aardige manier een tweede leven. Op een gegeven moment stond er een enorme container in Edam waar ontzettend veel poppen in gemieterd werden. Ik had zoiets van 'moet dan maar, doe dan maar', maar ik vond het wel moeilijk. Totdat ik de volgende dag in Edam kwam. Het was als een lopend vuurtje gegaan dat die container vol stond. Ik kwam daarna in een speeltuin en daar zag ik poppen op de schommels zitten. Ik kwam daarna bij mensen thuis en ik kom nog soms bij mensen waar ik poppen zie staan. Dat is wel heel leuk, want ze zijn er allemaal uitgegrist en ze hebben allemaal een tweede leven gekregen. Dat vind ik heel erg leuk.

Maar van de laatste tien, vijftien jaar hebben we een kelder onder het gebouw. Die wordt dan ook mooi droog gehouden. Daar is drie jaar geleden zelfs een soort tsunami geweest met iemand die een kraan heeft open laten staan. Toen kwam ik daar beneden, ik kwam net uit Amerika. Ik zie een technicus in een rode onderbroek lopen met knalrode benen. Ik zeg: "wat ben jij hier aan het doen?" Zegt hij: "kijk maar in de kelder." Dat is krankzinnig. Er dreven in die kelder echt lijkjes. Ik had echt het gevoel dat ze echt dood waren. Op dat moment zijn het toch poppen die echt geleefd hebben. Dat gaat het verder dan alleen maar een oude schoendoos of een oude jurk die er ligt. Dan zien je al die popjes daar drijven... Toen hebben we een enorme berg gemaakt en er uitgegrist wat we nog konden redden. Toen hebben we weer de helft van wat we al hadden, weggemieterd. Ik moet zeggen, eigenlijk is het goed dat het gebeurd is, want we hebben nu weer ruimte om spullen kwijt te kunnen. Als ik het zou kunnen bewaren op een of andere manier, dat zou ik wel fijn vinden.

Dus zo'n huis, als het er komt, bestaat het in Nederland?

Neen. Je hebt wel het Theaterinstituut in Nederland, die hebben een collectie poppen, dat komt inderdaad van verzamelingen af. En je hebt een heel klein museumpje waar ik schandelijk genoeg nog nooit geweest ben, van een zekere Otto Van Der Mieden in Vorgten. Die heeft ook een collectie, vooral oude poppen en poppen van bijvoorbeeld een poppenspeler als Hendrik De Groot, Studio Hendrik heette dat vroeger, iemand die mij heel erg geïnspireerd heeft toen ik een jaar of veertien was, daar ging ik op m'n fietsje altijd naartoe. Die poppen zijn ook bewaard gebleven.

Het allerbelangrijkste is die voorstelling, die voorstelling maken, dat moment, het contact met het publiek. Veerle van Het Firmament zei ook tegen mij: "Kan je dan tussen die poppen gaan zitten?". Eigenlijk, wat we nu doen, tussen die poppen zitten, vind ik al een beetje eng. In die zin dat ik denk: "Daar heb je die poppenspeler tussen die poppen." Eigenlijk, als ik hier tussen die poppen zou willen zitten, en je zou me echt willen zien zitten zoals ik ben, dan lag er hier een enorm grote berg om me heen. En ik heb ook geen pop in huis, ik heb helemaal geen poppen om me heen. Jozef Van den Berg heeft ooit gezegd: "Mijn poppen zijn mijn beste vrienden." Ik ben heel erg blij dat dat niet mijn poppen zijn, maar dat ik andere vrienden heb

waar ik het mee kan doen. Dan heb je Damiet Van Dalsum, een poppenspeelster uit Nederland. Een hele andere sfeer vertegenwoordigd zij hoor, gewoon omdat ze dan een hele andere manier van spelen heeft, een hele andere manier van denken ook. Zij heeft ooit gezegd: "De poppenkast is voor mij het meest intieme plekje ter wereld." Dan denk ik: "Ja.."

Doe mij maar de slaapkamer.

Nee, maar wat anders? In die zin leg ik ze (mijn poppen) wel gewoon opzij. Ik ga er niet zo heilig mee om, het zijn voor mij gebruiksvoorwerpen. Maar wat wel heel goed is als je aan het repeteren bent, je komt opeens de studio in en denkt dan: "verrek, daar zit hij". Dat is geweldig. Dat zijn toch magische momenten en soms heb ik die helemaal in m'n eentje. Als die acteurs de deur uit zijn en het decor is daar, het licht is lekker weg. En dan trek ik de gordijnen open, dan loop ik even weg, draai me even om en dan zie ik opeens zo'n pop zitten. Dan ga ik ook even zitten. Soms ga ik er even naar kijken. Dat vind ik eigenlijk een heel raar, intiem moment. Maar soms heb ik die momenten en dan ben ik daar ook wel door geraakt en dan krijg ik daar ook wel ideeën door. Maar het is echt 'hup de koffer in en spelen ermee'.

Je haalde daarstraks al eens aan dat je wel eens in Amerika komt. Je zit vaak in Seattle. Waarom zit je zo graag in Amerika? Is daar een andere cultuur?

Omdat ze daar lekker doen wat ik zeg. Net omdat het een heel andere cultuur is, omdat ik daar iets kan maken wat ik hier niet kan maken. Omdat ik daar een voorstelling kan maken die drie maanden in het theater staat, of soms twee en een halve maand. Dat betekent dat ik daar waanzinnig geniet van mijn technische week die ik heb. Dan probeer ik tot diep in de nacht door te gaan en schilderen met het licht. Zoals deze poppen, die komen uit een voorstelling "Klaasje ergens anders". Die voorstelling heb ik in Nederland gemaakt en in Amerika ook. Misschien ook omdat ik wat ouder wordt, maar soms heb ik zo'n zin in nog een tweede herkansing bij een voorstelling. Soms maak je een voorstelling en dan heb je toch nog wensen en verlangens, en dan wil ik er nog iets meer mee. Dan ben ik er toch nog niet helemaal klaar mee. En als je dan naar een ander land gaat en je doet een voorstelling voor de tweede keer, heb je te maken met een ander ritme. Je hebt te maken met een andere humor, met een hele andere manier van spelen, andere discipline. "Quick quick quick quick quick, snel snel snel snel snel", enorme discipline en ook op een andere manier een enorm vakmanschap. Als je dan bepaalde dingen kan doen, bepaalde wensen kan waarmaken die ik niet kan waarmaken, ook technisch niet, omdat je vierden moet opbouwen in het theater, vijfden moet opbouwen, en dan hup, moet je de deur weer uit om ze daar te laten staan. Je kan dan zeggen: De pop springt en die andere pop springt en het is een dans. Ze komen elkaar tegen ergens anders, zeg maar even in de hemel. Een broertje dat dood was en op zoek ging naar een broertje dat ergens anders was, in z'n dromen, in z'n fantasie. En hij komt daar terecht en dan komt daar net stiekem een kabeltje naar beneden waar je die andere pop aan vast kan maken en in goede houding hebt en waarbij die pop nog even springt, waarbij de poppenspeler een soort engel is. De poppenspelers zijn wel poppenspelers, maar vaak is het ook een rol, niet logisch dus dat ze die poppen bespelen. Maar in dit geval waren de poppen echt en de manipulators zorgden dat de poppen bij elkaar konden komen. Noem het even engelen. Figuren, prachtige mannen en vrouwen in hele mooie rokken met ploppers, met vleugels die steeds een andere omgeving maakten. Op een gegeven moment springt een jongens, een van die dansers, Jason, poppenspeler-acteur, die springt naar die trampoline. Dat zeg ik: "spring even op die trampoline, neem een sprong, kom op de grond terecht en daarna nemen de poppenspelers die sprong op de trampoline met die pop, en dan moet er iets gebeuren wat ik in Nederland niet kan doen, dan moet hij even stijgen." Dan kan ik dus in Amerika zeggen: "Ik wil dat er getraind wordt met die jongen. Ik wil een acteur die trampoline kan springen, die met poppen wil spelen, die ook kan zingen, ..." Dan is in Nederland de groep mensen die je kan vinden klein en beperkt, en daar kan ik uit heel veel mensen kiezen die dat ook heel graag willen doen. Misschien ook wel omdat het "European" is, of omdat het iets anders is, dat vinden ze dan interessant. Die Jason die maakt dan een sprong in de trampoline, maakt een salto door de lucht en landt. En dan kijkt men met het opperste genot: "Dat is echt de mooiste sprong die ik ooit van m'n leven heb gezien." En daarna die spelers

nog die met die poppen de lucht in gingen. Dat kun je doen als je er tijd voor hebt, als daar budget voor is. En als het niet kan, dan kan dat niet. Ik vind het ook heel erg fijn om hier in Nederland te spelen. Afgelopen zomer heb ik een voorstelling gemaakt, Rode Aarde, met een Afrikaans acteur en een Afrikaans poppenspeler. Twee beren van kerels waren het, prachtige grote zwarte mannen, hele mooie negers. Een blonde kerel had ik daarnaast, Jabi, een stevige Hollandse uit de kluiten gewassen kerel. Zij vertelden met z'n drieën in een Hollandse polder een heel mooi historisch Afrikaans verhaal, een verhaal waarvan je kon voelen dat ze het vertelden vanuit hun hart. Dat had ik gemaakt op een heel simpele manier, omdat ze het eerder gespeeld hebben in Afrika en daar moest het gewoon achterin een jeep. Dat was een historische vertelling over een enorme afslachting van een volk die tientallen duizenden Khosas het leven heeft gekost. Dat verhaal vertelden ze daar, met een koffertje in een oude auto kwamen ze dat spelen en ze zetten daar dat volk neer. Er kwamen believers en non-believers. Het ging over manipuleren, zo hoort het ook heel mooi bij het poppenspel, want de poppen kun je manipuleren, en daar werd het volk gemanipuleerd door de Engelsen die toen dat randgedeelte inpikten. Er wordt gespeeld en dan zie je een enorme kerel en die pakt dan zo'n klein poppetje. Er ligt er eentje van een gevecht daar nog op de grond en je krijgt kippenvel en het wordt koud. En het wordt met de meest eenvoudige middelen verteld. Alle mensen zitten dan lekker te huilen, heerlijk.

Zoals je het nu vertelt, hebben we al door dat die poppen helemaal geen gimmick zijn. Dus ik kan me ook voorstellen, als je aan een nieuwe voorstelling begint, dat je niet bij de pop begint, maar bij het idee.

Ja, absoluut.

En maak je die poppen dan zelf, of laat je die maken?

Soms met Saskia, die ook de meeste voorstellingen schrijft waar ik aan werk. Deze heeft Saskia bijvoorbeeld gemaakt, die is wat netter dan ik ben, die is wat realistischer ook. Deze poppen heb ik dan gemaakt, dat zijn twee poppen uit 'Floris en Blancefleur', een voorstelling die ik jaren geleden gemaakt heb met Laika, hier in Antwerpen: hele ruige poppen, die passen in dat verhaal. En dit is dan weer heel gestileerd en dat wordt op een atelier gemaakt. Heel vaak maak ik de poppen, de finishing touch, schilder ik hem, ontwerp ik hem. Dan is er verder een team van mensen, drie à vier man, die dat uitvoert en maakt omdat je er geen tijd voor hebt, maar ik bemoei me daar heel veel mee. Ik weet dondersgoed in wat voor voorstelling wat voor soort pop moet spelen, en dat kan variëren van een grote juttan zak omdat die staat voor de eenvoudige familie die op Sicilië woont. Dat is dan ruig, omdat ik het grof en eenvoudig wil laten zien. Dat kan variëren tot een slaapzak die tot leven komt, omdat ik wil dat de omgeving gaat dansen op schitterende muziek met het Storioni Trio die Mozart speelt. Dan denk ik: Hoe kan ik daar een heel abstract beeld tegenover zetten zodat al die muziek overeind blijft, maar dat je toch met een soort van suggestie toch een soort beeld krijgt dat vervreemdt en eigenlijk tegen die hele mooie klassieker van Mozart ingaat. Een soort stillering zoek je daar dus weer in. Dat gaat ook zo bij andere voorstellingen: hoe kun je het het beste vertellen? Hoe wil je het vertellen? Als je een relatie wil laten zien tussen een man en een vrouw en dat vrouwtje is een pop, en die man is gewoon een grote kerel die zit op een stoel. En dat kleine vrouwtje, poppetje, is de baas, dan vertelt dat iets over die relatie. Als dat vrouwtje niet de baas is, maar die man die kan dat vrouwtje pakken en kan ermee doen wat hij wil en op de grond stampen en weggooiden of opeten of gewoon lekker met het poppetje spelen, dan zegt dat ook iets over een relatie. Dus als je denkt: "Ja, ik heb daar die pop, ik heb daar die acteur. Hoe zullen we het samen brengen? Hoe kunnen we dat stuk vertellen? En in welke vorm ga je het uitvergroten of ga je het uitverkleinen? Zoek je het meer in beweging? Zoek je het meer in dans?" Het kan alle kanten op. Dat is ook dodelijk vermoeiend, want het kan alle kanten op.

Ik kan me voorstellen dat je het vak blijft leren en dat je ook blijft nieuwe dingen ontdekken, maar als ik nu even terugga naar het begin: wie heeft jou eigenlijk beïnvloed? Want we hadden het daarstraks over die levende erfgoeddragers die het vak moeten doorgeven. Wie was dat bij u?

Ik denk dat het vele verschillende mensen geweest zijn en dat er in de loop der jaren, hoop ik, steeds meer mensen bijkomen.

Cantor, de theatermaker, Thadeus Cantor, leeft niet meer, daar heb ik prachtig werk van gezien. Alleen, ze hebben het over bewaren, ik heb het nooit in het echt gezien. Ik heb het inderdaad alleen op video gezien. Prachtig werk, dat vond ik heel inspirerend.

Een poppenspeler als Hendrik De Groot, vroeger heette dat Studio Hendrik, daar is inderdaad nog documentatiemateriaal van in het Theaterinstituut, dus dat kunnen we nog opzoeken, dat kunnen we nog zien. Ik vind het fijn dat het bewaard wordt. Het heeft werkelijk iets betekend in de theatergeschiedenis ook in Nederland.

Zo zijn er meer langsgeslagen. Ik denk dat je ook bewust en onbewust die indrukken wel krijgt bij het zien van voorstellingen die je ziet natuurlijk. Ik vind het fijn dat er hier in België in ieder geval een huis is die dat waardeert en waar ze zeggen: "Het is de moeite waard, het figuren- en poppentheater." Ik was ook zeer verrast dat ik zelfs een van de schepenen van deze stad hoorde zeggen dat hij ook echt zo'n huis hier wil hebben. Dan denk ik: Zo, niet laten lopen jongens. Fantastisch, als zo'n gemeente dat zelfs wil. Dat die zeggen: dat is goed voor onze stad. Fantastisch. Heel erg mooi dus als zoiets komt. Als het maar niet te stoffig is en gies en een instituutje wordt. En ik denk vooral, en dat hoorde ik ook in de toespraak, als je hoort "het moet iets levend zijn, het moet iets eigentijds zijn, het moet iets van nu zijn". Als je denkt aan internationalisering, ik denk dat dat absoluut noodzakelijk is, dat je absoluut over de grenzen moet gaan werken, zeker in het figurentheater als je je wil laten verrassen door andere figurentheatermakers. En er is inderdaad heel weinig nieuwe aanwas voor dit vak. Je hebt natuurlijk wel poppenspelers in studio's bij films, ook poppenspellen, animatie, noem maar op. Maar ik denk aan opleidingen bijvoorbeeld, wat ik heel erg belangrijk vind. Want nu iedere keer leid ik maar weer zo'n beetje op bij het Speeltheater voordat we aan een voorstelling gaan beginnen, wat ik ook wel leuk vind trouwens hoor. Maar ik zou het ook heerlijk vinden als er een aantal theaterscholen in Nederland en wellicht ook hier in België zouden zeggen: "wij nemen het als kunstvak." Zodat je niet zegt: "we gaan nu een heel instituut alleen voor poppenspelers oprichten." Want dan denk ik: ja God, waar moeten al die mensen heen? Ieder jaar komen er vijftien poppenspelers van een afstudeerrichting. Waar moeten ze allemaal heen? Waar moeten ze hun werk verdienen? Ik denk, als je echt poppenspeler wil worden: in Duitsland kun je je ook laten opleiden tot poppenspeler. Maar ik denk dat als je een aantal theaterscholen waar het een keuzevak is in de eerste jaren, en je kunt daar ook voor kiezen, voor de richting poppenspeler. Zodat het daarbij ook echt serieus gedaan wordt, en dat het ook voor iedere acteur überhaupt, of ze nou met poppen gaan spelen of niet, een verrijking is van hun mogelijkheden. Zodat het een verrijking is van hoe ze een verhaal kunnen vertellen en überhaupt om er achter te kunnen komen wat het betekent om op het tweede plan te moeten spelen, om je concentratie naar iets anders te moeten brengen. Dat is sowieso goed om te leren. Sommige acteurs hebben het in zich, die hebben er feeling voor. Ik heb ook met acteurs gewerkt die er gewoon helemaal geen barst van kunnen, die slaan gewoon helemaal nergens op. Dan zie je altijd die man staan, die zie je er altijd achter en dan wordt het hard en hoekig. Da's geen liefde, da's geen warmte. Die kunnen dat inderdaad niet vertalen vanuit hier daarheen. Dus ik hoop wel dat als het huis daaraan kan werken, dat we vooral ook richting theaterscholen moeten, waar jonge mensen zijn die dat tegenkomen. Want heel vaak is dat poppenspel. Wij noemen het bij ons niet zo zeer poppentheater, omdat het niet alleen poppen is, maar in onze voorstellingen die wij aanbieden is het een titel, Speeltheater Holland, en mensen komen. Dan zien ze dat er poppen in zitten en ze vinden dat prachtig en geweldig. En ik weet zeker, als ik zeg: "Poppentheater het Speeltheater presenteert nu Hond in de Nacht", dat iedereen denkt: Nou, dat wordt een spannend verhaal met een hondje in de nacht. Ik denk dat je daar ontzettend voor op moet passen, want voor je het weet, wordt je inderdaad meegenomen in een soort wereld die mijn wereld niet is, en waarvan die mensen wel heel snel denken dat dat iets met dat een beetje muffige, artistiekere poppenspel te maken heeft.

Onnie, het is ongelooflijk boeiend, maar ik zou het toch graag eens in de praktijk gebracht zien. Er zitten een aantal fans van jouw in de zaal die je gaan helpen.

Ik weet niet wie.

Ik ook niet. Ik zou ze heel graag op het podium vragen en dan is het woord en het beeld vooral aan jou. Dankjewel.

Dankjewel, bedankt voor het gesprek.